

Xijagu kute memã pi'ôk no'ôk ne ja.

Jeju kamy'ôbê ne Xijagu. Nãm ar aben djâkam nõ nhym Jeju kumrêx kato nhym tũmrãm Xijagudjwÿ Marij kurũm kato. Kute amim Jeju mar kêt ne kam tũmrãm arÿm tu amim mar kumrêx. Birãm Jeju akubyn tĩnkôt ne tu amim kuma. Ne kam Jeju nhõ me jao ba. Ne kam mebê idjaer kute amim Jeju marjamã pi'ôk no'ôk ne. Nãm prĩne memã 'ã karõ ne memã kum,

—Djã nã gãm ar amim Jeju man kam tu arĩk ar abamã? Kati, dja gar amim Jeju man kam adjâpênh mexo memã amijo amirĩt ne. Pidjô ne rôrôk ne bario amirĩt ne. Pidjô mex ne bari mexo amirĩt nhym be mÿjja punu ne bari punuo amirĩt. Dja gar ja man adjâpênh mexo memã amijo amirĩt ne.

Kwãrĩk wãnh me kute abenã kabên, me kute amimexo âmra, me prõ prãm, me kum nêkrêxbit kĩnh, kwãrĩk wãnh memã wãm nõ. Dja gar mekam adjukaprĩo aben pyrãk. Kwãrĩk wãnh ar amã me ja kurên amã me ja jabê ne meo aba kêt. Ar ga ar aje Jeju markam dja gar apÿnh adjâpênh mexo memã amijo amirĩt. Ne Jejumã amingã nhym arÿm ar ajo tÿx gar kam apÿnh adjâpênh mex ar o aba. Nãm ã Xijagu memã ane.

¹ Ba ibê Xijagu. Ibê Metĩndjwÿnh nhõ àpênh ne ibê Bẽnjadjwÿr djwÿnhbê Jeju Kritu nhõ àpênh. Apÿnh me aba djari abenã akrekam me aba djâbê 12. Me abê idjaer aje amim Jeju mar. Apÿnh me õ pyka'ÿr me abimãnhwã, me amã ne ba ikabên mextire jarên 'ã pi'ôk no'ôk ne. Dja gar inhõ pi'ôkja jarên amijã ikabênja ma.

Apÿnh me kaprĩ djari kute meo ba.

Ruk 6.22; Kor 1.11; Idja 12.3; Xij 5.7

² Akmere, àpnhĩre ar, godja te apÿnh ar akaprĩ djàri ar ajo ba, ar akanê, nàr ar anhõ mÿjja kêt, nàr ar abê anhõbikwa'õ tyk, nàr me kute ar ajo bikênho ba, godja te apÿnh ar akaprĩ djàri ar ajo ba. Dja gar kam amim,

—Kati. Kwārĩk wānh ba kam ikaprĩ kêt. Dja ba kam ikĩnhkumrêx, ane. ³ Mÿkam dja gar kam akĩnh? Bir, dja apÿnh ar akaprĩ djàri ar ajo ba gar arÿm amim Metĩndjwÿnh mar tÿxo aban 'ã adjukanga kêt. ⁴ 'Ã adjukanga kêt ne arÿm amim mar tÿxo amũ amikamên arÿm amim mar tÿ:x ne. Ne kam arÿm prĩne kum amexkumrêx ne akajgo kêtumrêx. Ja ne gar arÿm aje mar. Kam dja gar akaprĩkam akĩnh.

⁵ Ne ar ajamak mexdjwÿ. Godja gar ajõ ajamak mex kêt jabej ajamak bônho Metĩndjwÿnhmã a'uw. Djãm kute 'ã ar amã àkjêrmã? Kati. Dja gar tu kum amijo a'uw. Metĩndjwÿnh ne kute me kunimã amak bônho ba. Kum amijo a'uw nhym arÿm ar amã ajamak bô. Dja õdjānh ne arÿm ar amã ajamak bô gar arÿm kôt ajamak mexkumrêx.

⁶ Dja gar amijo a'uw ne arÿm tu amim kamnhĩxkumrêx. Kute ar amã õr kadjy tu amim kamnhĩxkumrêx nhym arÿm ar amã kungã. Kwārĩk wānh amim,

—Kon, dja imã õr jabej. Nàr kon, dja imã õr kêt jabej, anhÿr kêt. Mÿkam? Bir, aje tu amim kamnhĩxkumrêx kêtgam. Me kute tu amim kamnhĩxkumrêx kêtgam ne me kute mrāmri ne ngô pyrāk. Me kute kôk djābêrkam ngô djākà ari: amijadjwÿr pyrāk, kute ari: amijapĩn pyrāk. ⁷ Djãm me kute tu amim kamnhĩxkumrêx kêtgam Bēnjadjwÿr djwÿnh kute memã mÿjja 'õ nhõrmã got? Arkati. ⁸ Me kute jām Metĩndjwÿnh kôt amikabēn jadjwÿr ne ajte jām mÿjja punu kôt amikabēn jadjwÿr ari: amikabēn jadjuw. Ne kam arĩk ba rã'ã. Kwārĩk wānh me

kudjwa amim Metĩndjwỳnh kamnhĩx rerekre kêt. Dja gar tu amim kamnhĩx tỳxkumrêx.

⁹ Be, Jeju kukwakam gwaj baje me'õo bakamy'õja dja kajgo jabej djãm Metĩndjwỳnh nokrekam ne kajgo? Kati. Nokrekam rax. Gê amiraxja man arỳm kĩnhkumrêx.

¹⁰ Nhym be, ar 'õ nhõ nêkrêx rax jabej. Djãm Metĩndjwỳnh nokrekam rax? Kati. Metĩndjwỳnh nokrekam kajgo mexi. Gê te kute amikajgo markam amikam kĩnh. Me õ nêkrêx rũnh kute rũnh pyræk. Dja me mrãnhbê kêt ne. Ga, bõ rã mex tãmkam mjôn rôrøkja pumũ. Dja ã me õ nêkrêx rũnh mrãnhbê kêtõ ane. ¹¹ Bõ'ã arngro tỳx apõx ne kôk kangro wabê nhym totokbê bõ arỳm ngrà nhym rã arỳm rôrøk ne. Nhym kam me arỳm kum kĩnh kêt ne. Me õ nêkrêx rũnhdjwỳ dja me õ mỳjja krãptĩ jabej katikôt arỳm ã amijaêrbê kêtõ ane.

¹² Dja te apỳnh ar akaprĩ djàri ar ajo ba, akanê, nàr anhõ mỳjja kêt, nàr ar abê anhõbikwa'õ tyk, nàr me ar ajo bikênhõ ba. Godja te apỳnh ar akaprĩ djàri ar ajo ba gar amim Jeju mar tỳx rã'ã ne 'ã adjukanga kêt. Kam dja gar akĩnhkumrêx. Ne kam inomã akaprĩ mẽ nhym Metĩndjwỳnh arỳm ar amã akĩnh djà ngã. Amrêbê ne me kum abêkumrêx jamã kum,

—Dja te ar akaprĩ djà kumex ar awỳr bõx gar imar tỳx rã'ãn kam arỳm ikôt atĩn ne ar aba rã'ã: rã'ã ne, ane. Ga, me kute memã me bẽnjadjwỳr krãdjê nhõrkam me kĩnhja pumũ. Ar gadjwỳ dja gar amim Jeju mar tỳx rã'ã. Te ar akaprĩ djà ar ajo ba gar mar tỳx rã'ã nhym kam arỳm ar amã akĩnh djà ngã gar kôt atĩn ne ar aba rã'ã: rã'ã ne.

¹³ Ne kam godja me ar ajaxwe'ã ar amã àpnênh jabej, kwãrik wãnh gar arĩk amim,

—Metĩndjwỳnh ne ijaxwe'ã imã àpnênhõ dja ba kam kôt ijaxwe, anhỳr kêt. Djãm me kute axwe'ã Metĩndjwỳnhmã àpnênh prãm? Kati. Me te kute o

anhÿr prāmje. Metĩndjwÿnhdjwÿ kute gwaj bajaxwe'ã bamã àpnênh prãm kêtikumrêx. ¹⁴ Gwaj ba ne gwaj bamã bajaxwe prãm kam bajaxwe'ã amim apnên amim, “Ba 'ÿr on kam ajmã ikute jabej”, ane. ¹⁵ Bamã bajaxwe prãm tē:n arÿm ajmã bakuten arÿm bajaxwekumrêx. Bajaxwe tē:n kam arÿm bajaxwe rax ne. Bajaxwe rax ne kam arÿm ty.

¹⁶ Akmere, àpnhĩre ar, kwãrĩk wãnh me ar anoo biknor kêt. Imã ar ajabêkam ne ba ar amã ikabên ja jarê. ¹⁷ Metĩndjwÿnh ne mex ry typdjin kute axweo amikapêr kàr kêtikumrêx. Ga, kute kàjkwakam mÿjja nhirã kunĩ nhipêx nhym mexkumrêxja pumũ. Nhym kam amrê kute gwaj bamã mÿjja kunĩ nhõrjadwÿ mexbit. Kute gwaj bamã bakĩnh djã kunĩ nhõrja prĩne mexbit. Metĩndjwÿnh mex ry typdji.

¹⁸ Ta kute amijo gwaj bapytàr kôt ne arÿm gwaj bajo kra. Kute gwaj bamã kabên katàtkumrêx jarênh kôt arÿm kute gwaj bajo kra. Kute mrãmri ne me kute bàygogo ja kumrêx djê pyràk Metĩndjwÿnh gwaj bakumrêx gwaj bajo kra, õ me ja kunĩ kukãm gwaj bajo kra. Ne kam arÿm gwaj bamã amak bõ gwaj arÿm badjumar djã ny.

Me kute Metĩndjwÿnh kabên mar kajgo nêje kute me akre.

¹⁹ Akmere, àpnhĩre ar, imã ar ajabêkam ne ba ar amã ikabên jarê. Dja gar ikabên 'ãno djan ama. Dja me amã amijarênh prãm ar ga dja gar aje me mar prãm. Ne amijã akabên nên angryk tõi. ²⁰ Mÿkam? Bir, djãm gwaj bangrykkam katàt ar amijo baba? Kati. Metĩndjwÿnhmã katàt baje amijo baba kêtikumrêx.

²¹ Kam, dja gar wãnh aje mÿjja punuo aba prãm kunĩja kanga. Ar ajaxwe kunĩja dja gar kanga. Godja me ar amã Metĩndjwÿnh kabên jarê, kabên kute ar apytàrja jarê nhym ar amã wadjã gar akabõt katin tu amim

markumrêxo aba. ²²Kute memã me mex'ã karõkam kabên djãm ar aje mar kajgomãbit? Kati. Dja gar tu amim markumrêx ne mrãmri katàt kôt amijo abakumrêx. Ar aje mar kajgoo abakam gar amim ajêx ne aminoo abiknoro aba.

²³⁻²⁴ Be ga, me kute ixekam amikarõ pumũnh ne apõx ne mã mrãnhja pumũ. Ne kam mörbê amikarõo biknorja pumũ. Ar ajõ aje kabên mar kajgokam ar aje me uràk. Ar aje kabênkôt amijo aba kêt kam tẽmbê kabẽno akno.

²⁵ Nhy m be, me kwỳ arỳm kabên pumũ. Metĩndjwỳnh ne pi'õkkam prĩne katàt me kute amijo ba'ã memã karõ mex nhy m me kute kabên kôt amijo bakam me ta ne me ar ban umar mex. Me kwỳ kabên ja pumũnho ban 'ã ukanga kêt ne tu markumrêx ne o biknor kêt. Nhy m kam Metĩndjwỳnh arỳm memã tỳx jangijn o djuw mex nhy m me umar mexkumrêx.

²⁶ Ga, me kute mry'ãkrĩo mrãnhmã kute krãdjê djào õto pynênhja pumũ. Me kute amijã kabên nê ne me kute mrãmri ne mry'ãkrĩ nhõto pynênh ne kute o mrãnh mex pyræk. Nãm me mrãmri kute amim Jeju markumrêx. Nhy m be, me kute amijã kabên'ã ma kêt ne tu kabên ba. Djãm me kute amim Jeju markumrêx? Kati. Me ta ne me amim 'êx ne ta aminoo akno.

²⁷ Gwaj baje mrãmri Metĩndjwỳnh, me Babãm djwỳnh markumrêxkam mỳj ne gwaj kam bakute? Bir, gwaj kam me 'uwtĩmẽ me bixangrio djuw mexo baba. Me õ mỳjja kêt kam meo djuw mexo baba. Gwaj ajte Metĩndjwỳnhmã amijangri tỳx ne me kum kĩnh kêtja jaxwe kôt bajaxwe kêt.

2

Me kum me õ mỳjja kêtja kĩnh'ã kute memã karõ.

¹ Akmere, àpnhĩre ar, Bẽnjadjwỳr djwỳnh Jeju Kritu mexo umati: ga me tu amim markumrêxo aba. Djãm kam

ar amã me rûnhbit kînhmã? Nhym me õ mỳjja kêtja djãm ar amã me kînh kêtãm? Kati. Dja gar amã me kunĩ kînh aben pyræk. Nhym be, djãm mrãmri arỳm ar amã me kunĩ kînh aben pyræk? Kati. Nã gãm ar amã me rûnh, me umabit kînh. Ne kam amã me õ mỳjja kêtja kînh kêt.

² Gar abikprõnh djækam akuprõ nhym me'õ rax bõx. Kute õ kên karỳro ikrakam ràx jangjênh, aben nhìby angjênh. Kute õ kubêkà mex jangjênh. Kute prîne o amijo mex ne arỳm bõx gar omũ. Nhym kam me'õ nhõ mỳjja kêtja bõx. Õ kubêkà apỳnh bikadjõnhja bõx. ³ Ar amã me'õ nhõ kubêkà mex ja pyman kum,

—Ota, me krĩ djà mex. Jakam dja ga nhỹ, ane. Ne kam me'õ nhõ mỳjja kêtjamã kum,

—Wãnh dja ga dja nàr iparbê dja ga pykakam nhỹ, ane. ⁴ Djã nã gãm ar amã me kînh aben pyræk? Kati. Nã gãm arĩk amim me'ã karõ punun amijo me utàr punu.

⁵ Akmere, àpnhìre ar, imã ar ajabêkam ne ba ar amã ikabên jarê. Dja gar amim ikabên ja ma. Mỳj xêja ne Metĩndjwỳnh amijo me utà? Djãm me rûnhbit, me umabit? Kati. Pykakam me kute me'ã, “Me bikênh”, anhỹrja, me õ mỳjja kêt ja ne Metĩndjwỳnh amijo me utà. Nhym kam me arỳm tu amim mar tỳxkumrêx nhym kam kute amikõt meo bamã memã arê. Me kum abêjamã ne arê. ⁶ Nãm te amijo me õ mỳjja kêtja pytà gar amã me kînh kêt nhym kam me arỳm pijàm ne. Bìr, mỳj xêja ne ar ajo bikênh aban ar apa 'amỳn me axwe pãnh jarênh djà'ỳr ar ajo mrã? Djãm me õ mỳjja kêtja ne me 'ỳr ar ajo mrã? Kati. Me rûnh ne me 'ỳr ar ajo mrã.

⁷ Metĩndjwỳnh kute ar ajo ba ar, dja gar ikabênja ma. Mỳj xêja ne Metĩndjwỳnh japrỳo ba? Djãm me õ mỳjja kêt ja? Kati. Me rûnh ne me aprỳo ba. Metĩndjwỳnh ne nexti:rekumrêx nhym me aprỳo ba.

⁸ Metĩndjwỳnh ne arỳm me bakukãmãremã 'ã karõn memã kum,

“Me amã amibu'ã me ja jabê. Kute mrãmri ne ga me amã amijabêja pyrãk dja ga me ã amã amibu'ã me ja jabêo ane.”

Nãm ã me bakukãmãremã ane nhym me arỳm 'ã pi'òk no'òk ne. Kabẽn kukràdjà ja ne mexo kute kukràdjà kunĩ jakrenh. Dja gar kabẽn ja mar tỳx ne amã amibu'ã me kunĩ jabê. Ne kam arỳm amexkumrêx. ⁹ Godja gar amã me õ mỳjja kêtja kĩnh kêt ne amã me rũnhbit kĩnh jabej. Djãm kam amã abu'ã me kunĩ jabêkumrêx? Djãm Metĩndjwỳnh kukràdjàja kôt amã me abêkumrêx? Kati. Gar kam amikràn arỳm ajaxwe.

¹⁰ Be, Metĩndjwỳnh me kute katàt amijo ba'ã kute memã karòkôt apỳnh kukràdjà. Dja gar kam kukràdjà kunĩ mar tỳx ne kôt ar amijo aba. Ne kam kukràdjà pydjibit mar kêt ne kôt amijo aba kêt. Djãm kam ajaxwe ngri got? Kati. Aje ja pydjibit mar kêt kam ajaxwe rax kute mrãmri ne aje kukràdjà kunĩ mar kêt kam ajaxwe rax pyrãk.

¹¹ Ga, Metĩndjwỳnh kute me bakukãmãremã kum, “Kwãrĩk wãnh abenbê prõ, mjêno adjãkĩnh kêt”, anhỳrja ma.

Ne ajte kute me bakukãmãremã kum,

“Kwãrĩk wãnh me par kêt”, anhỳrja ma.

Godja ga kukràdjà kôt mebê prõ'ỳr amrãnh kêt ne kam me'õnh bĩn arỳm o ajaxwe. Te mebê prõ'ỳr amrãnh kêt ne arỳm ajaxwe. Aje me'õnh bĩnkam ga kukràdjà mar kêt ne arỳm kam ajaxwe.

¹² Metĩndjwỳnh ne pi'òkkam prĩne me kute katàt amijo ba'ã memã karõ mex. Nhym kam me kwỳ arỳm kute markumrêx nhym Metĩndjwỳnh arỳm memã tỳx jangij. Nhym kam arỳm katàt kabẽn kôt ar amijo ban umar mex

ne ta arek mekôt ar ba. Dja gwaj kabën ja man kôt ar amijo baba. Gêdja ĩ Metĩndjwỳnh gwaj bakukjêro nhỳn gwaj bamã,

—Djã ne ga ikabën ja markumrêx ne kôt ar amijo aba? ane gwaj amikôt kum amijarê. Godja gwaj kukràdjà kôt amijo baba kêt nhym arỳm gwaj bamã axwe jarê. Kute ren gwaj bamã axwe jarênh karõ dja gwaj kukràdjà kôt amijo baba mex.

¹³ Nàr, dja gwaj bajõ bamã me kaprĩ kêt nhym Metĩndjwỳnh arỳm amipãnh kum gwaj bakaprĩ kêt ne tu katàt gwaj bamã bajaxwe pãnh jarênhkumrêx. Nàr, dja gwaj badjukaprikumrêx ne kam arỳm bamã Metĩndjwỳnh pyma kêt ne arỳm bakĩnhkumrêx.

Djãm me kum me kaprĩ kêtja Metĩndjwỳnh kute me utàr?

¹⁴ Akmere, àpnhĩre ar, dja gwaj bamã me kaprĩ kêt ne atekam ajte memã kum,

—Ba ne ba tu amim Metĩndjwỳnh markumrêx, anhỳro baba. Djãm kam Metĩndjwỳnh kute amim gwaj bapytàr ne kute ar gwaj bajo bamã? Djãm gwaj bajajkwa kajgokam bakabënbit ne kam bamã me kaprĩ kêt nhym arỳm kute amim gwaj bapytàr ne kute ar gwaj bajo bamã? Kati.

¹⁵ Godja gwaj baje me'õo bakamy nàr o bakanikwỳnh, õ kubêkà kêt ne kum prãm. ¹⁶ Gwaj kam kum mỳjja'õ nhõr kêt ne kum,

—Gora gê Metĩndjwỳnh ajo djuw mex ga adjumar mex ne amã kry kêt ne ajajne, ane. Djãm ja ne mex? Kati. Gwaj baje kum mỳjja'õ nhõr kêt kam ne kajgo.

¹⁷ Mỳj ne gwaj baje kam mar? Bir, dja gwaj bamã me kaprĩ kêt ne kam memã kum,

—Ba ne ba tu amim Metĩndjwỳnh markumrêx, ane. Djãm mrãmri bakabën? Kati. Ga, me arỳm tykkam kute amingrêk kêt ne kajgoja pumũ. Gwaj badjwỳ bamã me kaprĩ kêt kam bakajgo.

¹⁸ Godja me'õ amã,

—Ë, ga ne ga we aje Metĩndjwỳnh mar. Ba ne ba imã me kaprĩn ije memã mỳjja nhõro iba. Goja gu baje tu amim Metĩndjwỳnh markumrẽx jabej aben kabi. Ga amã me kaprĩ kêt kam dja ba te apumũn amim, “Kon. Kute Metĩndjwỳnh mar kêt pyræk”, ane. Bajbit dja ba imã me kaprĩn memã mỳjja nhõro iba ga arỳm ipumũn ijã amim, “Be, djãm mrãmri tu kute amim Metĩndjwỳnh markumrẽx. Ga, ukaprĩn kute memã mỳjja nhõrja pumũ”, ane. Ga kam arỳm ipumũ. Ba tu ije amim Metĩndjwỳnh markumrẽxja pumũ. Dja ã me'õ amã ane.

¹⁹ Be, ga ne ga we aje Metĩndjwỳnh rax markam memã kum,

—Metĩndjwỳnh pydjibit. 'Õdjwỳ kêt kumrẽx, anhỹro aba. Be, mrãmri. Djãm gajbit aje Metĩndjwỳnh rax mar? Kati. Xatanaj nhõ me karõ punudjwỳ kute Metĩndjwỳnh rax mar ne kam ajte kum me kaprĩ kêt ba. Ne kute rax markam abenmã kum,

—Metĩndjwỳnh pydjibit. 'Õdjwỳ kêt kumrẽx, anhỹro ba. Ne kam tu umaje terte:t.

²⁰ Kê, ano kêt, mỳkam ne ba te ar amã,

—Dja ga memã kum, “Ba ne ba tu amim Metĩndjwỳnh markumrẽx”, anhỹro aban amã me kaprĩ kêt ga mrãmri akajgokumrẽx. Ga, me arỳm tykkam kute amingræk kêt ne kajgo nõrja pumũ. Gadjwỳ ne ga ã akajgoo ane. Mỳkam ne ba te ar amã ja jarẽ gar imar kêt?

²¹ Dja gar me bakukãmãre Abraão man kôt ije ar amã arẽnhja ma. Djãm Abraão kute amim Metĩndjwỳnh mar kajgo? Kati. Nãm tu amim markumrẽx ne kam kabẽn kôt amijo tẽ. Nãm kabẽn kôt Metĩndjwỳnh nhõ kikam kra Idjak djin bit kute bĩn 'ỳr. Nhyim Metĩndjwỳnh Abraão pumũn arỳm amim,

—Mrãmri ne Abraão imã axwe kêt ne mex, ane.

²² Ga, Abraão kute tu amim markumrêx ne kam kute kabên kôt amijo tēmja pumũ. Nãm kabên kôt amijo tẽn kam arỳm tu amim Metĩndjwỳnh mar mexkumrêx ne.

²³ Kam ne me aben djô'ã Abraão jarê:n arênho mõi tãmtã nhym kam arỳm Mõdjê katon arỳm abatàn ne. Ne kam arỳm me bakukãmãremã kum,

“Abraão ne tu amim Metĩndjwỳnh markumrêx nhym arỳm kum axwe kêt jarê nhym arỳm kum mex”,
ane.

Ne kam pi'òkkam no'òk ne. Be, mrãmri ne kôt arênhkumrêx. Nãm arê nhym me aben djô'ã abenmã kum,

—Mrãmri ne Metĩndjwỳnh Abraão òbikwakumrêx,
ane.

²⁴ Ga, me kute tu amim markumrêx ne kam kute kabênkôt amijo bakam Metĩndjwỳnh arỳm kute memã axwe kêt jarênha pumũ. Djãm me kute mar kajgokam Metĩndjwỳnh kute memã axwe kêt jarên? Kati.

²⁵ Me'õ nire kuprỳ Rabedjwỳ. Djãm Rabe kute Metĩndjwỳnh mar kajgo? Kati. Nãm tu amim markumrêx ne kabên kôt amijo tẽn. Nhym kam arỳm kum axwe kêt jarê. Nhym Djodjuwe kute ar anorjadjwỳ Rabe kum ar kaprĩn arỳm arkum aminhũrkwã jarê. Arkum arên arỳm ar kurê djwỳnhbê arkum atemã pry 'õ jarê. Nhym kam ar umar mex ne akubyn 'ã mõi bõx. Nãm ã Rabe kum ar kaprĩo ane nhym Metĩndjwỳnh arỳm kum axwe kêt jarê.

²⁶ Be, tãm ne ja. Me tyk arỳm karõ biknorkam kute amingrêk kêtumrêx ne arỳm kajgo. Gwaj badjwỳ. Gwaj baje Metĩndjwỳnh kabên mar kajgon kôt amijo baba kêtumrêx ne kam baje memã kum,

—Ba ne ba tu amim Metĩndjwỳnh markumrêx,
anhũrkam arỳm bakajgo. Bakajgo kute mrãmri ne me tyk kajgo pyræk.

3

Me ôto djujabê kêt'ã ujarênh.

¹ Akmere, àpnhĩre ar, ar akrãptĩ ne gar aje amijo memã kukràdjà'ã adjujarênh djwýnh prãm. Djãm kam mex? Kati.

Mýkam ne mex kêt? Bir, gwaj bakunĩ bakabên kwý kajgo. Gwaj bakabên kajgokam bamex kêt. Ga ren ar abê memã ujarênh djwýnh kêt ne ren akabên kajgo ren gajbit amex kêt. Me krãptĩmã adjujarênh kêtgam ga ren gajbit amex kêt. Nhy m be, kati. Ar akabên kajgo'ã memã adjujarênhkam me krãptĩ arým ar akabên man arým ar adjô'ã mex kêt. Nhy m kam Metĩndjwýnh arým pãnh ar amã ajaxwe rax jarê. ² Me bakunĩ bakupãnhã bakabên kajgo kumex. Godja ren me'õ kabên kajgo kêtikumrêx jabej ren prĩne kute katàt amijo ba kadyj mex.

³ Ga, me kute mry'ãkrĩo mrãnhja pumũ. Nãm me kute krã djên ajkwa katikôt kàxiràx jadjuw ne ari o krã kukênh o mrã. Ga, te mry rũnh nhy m me kute ajkwakôt ar krã kukênh o mrãnhja pumũ.

⁴ Ga, me kute tekrekam no'i kryreo kà rũnh o baja pumũ. Nãm te kà rũnh nhy m te kôk djàbêr tỳx nhy m me tekrekam no'i kryreo unênh ne o krã kukênh o baja pumũ.

⁵ Me banhôto kute kà tekrekam no'i pyræk. Me banhôto te kryre gu me o mýjja rũnh o amra. Nhy m kuwy kryredjwý. Ga, te bà rũnh nhy m me kute kuwy kryreo kunĩmã angjênhja pumũ.

⁶ Me banhôto ne kute kuwy pyræk, kute bãmã angjênh pyræk. Apýnh me axwe djàri kunĩkôt ne gu me banhôto arênh arým ipêx. Me banhĩ katikôt ne me banhôto ikwã. Ne kam kute prĩne me bajo punu prãm. Me banhôto bakabênja ne tu apýnh mýjja kunĩo tuknĩn o punu. Kute mrãmri ne kuwy kryre kute bãmã angjênh nhy m mýjja

kunĩ xêtja pyràk. Me axwe nhõ bënjadjwÿr ja ne kute me banhõtoo krĩ djwÿnh.

⁷ Me kute mÿjja krãptĩ djujabê. Mry, àk, kwênh, mry ngângão mrãnh, ngônkhkam mÿjja, mÿjja krãptĩja ne me kute ujabê. ⁸ Nhym be, me banhõtoo bakabênja pydjibit ne kute mrãmri ne mry djujabê prãm kêt pyràk. Me banhõtoo bakabênkam bajamakkre kêt ne bajaxwekumrêx. Me banhõtoo bakabên kute me parkumrêx, kute mrãmri ne udjy rûnh kute me par pyràk.

⁹ Me banhõtoo ne gu me baje Metĩndjwÿnh, me Babãm djwÿnhmã mextire jarênh ne atekam ajte o baje abenmã bakabên punu jarênh. Kute amipyràk ne Metĩndjwÿnh me banhipêx. Kute me bajo amipyràk ne me banhipêxkam ne gu me baje abenmã bakabên punu jarênh. ¹⁰ Ne kam bajajkwakôt memã bakabên mexmê bakabên punuo aben nhikjên memã arê. Akmere, àpnhĩre ar, gu me ren ã memã anhÿr kêtumrêx.

¹¹ Djãm inore 'òkôt ngô djãnhmê ngô djÿ kute aben nhikjên apôx? ¹² Nàr, djãm pidjôbê pigêre'ã oriwêre djô arij? Kati. Nàr, djãm akrô'ã pigêre djô arij? Kati. Ne ngô nhinore'òkam kadjwanhĩ ne arÿm akryja djãm kam ngô djãnh apôx? Arkati. Axikôtbit mÿjja apôx. Kwãrĩk wãnh gu me memã bakabên mexmê bakabên punuo aben nhikjên memã arênh kêt.

Me krã mex'ã ujarênh.

Gar 5.16

¹³ Ar ajõ we akrã mex ne we aje me kukràdjã kunĩ mar. Goja mrãmri akabênkumrêx jabej on katàt amijo aban amijo adjãmra kêt. Ne kam arÿm akrã mex. Kam dja me arÿm apumũ. Akrã mexkôt apumũ. ¹⁴ Nhym be, ga ne ga anhõkre kadjwÿnhbê angryk. Me'õ nhõ mÿjja'ã angryk. Ne arax mÿr jabej akadjwÿnhbê adjàkrê. Ne kam 'ã amijo amra. Djãm ja ne mex? Djã ne ga katàt ar amijo aba? Kati.

Ga ne ga ate amijo aba. Kam kwārīk wānh 'ã amijo adjàmra kêt ne arīk amim ajêx kêt.

¹⁵ Djām akrā mex ne ja? Djām kàjkwakam Metīndjwỳnh we kute amā ja jarēnh? Kati, atemā. Pykakam me ar ba ne me kute amā wā jarēnh. Me kum Metīndjwỳnh kīnh kêtja kôt akabēn ne ja. Xatanaj ne kute amā wā jarēnh.

¹⁶ Mỳkam? Bir, me'õ nhõ mỳjja'ã angrykkam ne arax mỳr jabej adjàkrēkam ne ga akangati. Akangatimē apỳnh me axwe djàrimē akam apôx.

¹⁷ Nhyim be, kàjkwakam Metīndjwỳnh kute gwaj bamā bakrā mex jadjàr gwaj bakabēn mexkam gwaj baje amikam bajaxwe'õ mar kêt.

Ne badjumar mex prām.

Ne memā baprīn memā bakabēn.

Ne bajamak mex.

Ne badjukaprīkumrēx ne baje mrāmri ne pidjô djô mex ne ô kumex pyrāk.

Ne bamā me õ mỳjja kêtme me rūnh jabêo aben pyrāk.

Ne bajêxnhī kêt ne mrāmri tu amim Jeju markumrēx.

¹⁸ Me kute aben nêje me kukrà ne akràn mā memā arēnho ba ja ne me memā arēnho ba nhyim me arỳm ajmā kute kêt ne katàt ar amijo ba. Me kute mrāmri ne pidjô djô mex ne ô kumex pyrāk.

4

Me kute amidjwỳnhbito kīnhja ne Metīndjwỳnhmā à'wỳr punu.

¹ Mỳj ne ga me aman arỳm abenwỳr aprôt ne aben tako aba? Bir, me aje amim 'ã karõ djàkam amā apỳnh me'õ nhõ mỳjja pro prām ne 'ã angryk aba. Ne kam ã abeno anhỹro aba. ² Me amā mỳjja kīnh ne aje bit byrmā nhyim me me abê aptà ga me byr kêt. Byr kêt ne arỳm me kupa. Aje 'ã angryk ne te aje byr prāmje. Ne kam aje 'ã aben tak

ne abenwỳr aprõt ne kam aje byr kêt rã'ã ne. Mỳkam ne ga me aje byr kêt? Bir, me aje Metĩndjwỳnhmã o adjà'wỳr kêt kam.

³ Nàr, me aje Metĩndjwỳnhmã o adjà'wỳr jabej nhym kute me amã òr kêt. Mỳkam? Bir, me aje o adjà'wỳr punukam. Mỳj ne aje o adjà'wỳr punu on? Bir, me aje bit byrmã ne aje bit o amidjwỳnhbito kĩnh prãm. Aje amidjwỳnhbito kĩnh prãm kam aje mỳjjao Metĩndjwỳnhmã adjà'wỳr punukumrêx.

⁴ Metĩndjwỳnh ne arỳm kute ar ajo ò me jakam ga ren ar amã Metĩndjwỳnh kĩnhkumrêx. Nhym be, kati. Me kum Metĩndjwỳnh kĩnh kêt kukràdjà punuja ne gar amã kĩnh rã'ã. Aje mrãmri ne me kum prõ djwỳnh kĩnh ne kam jãm kum krô'ã prõ kĩnh pyràk. Nàr, aje mrãmri ne me kum mjên djwỳnh kĩnh ne kam jãm kum krô'ã mjên kĩnh pyràk. Amã Metĩndjwỳnh kĩnh ne kam jãm amã me kum Metĩndjwỳnh kĩnh kêt kukràdjà punuja kĩnh. Nã gãm ar kam ari akaběno aben nhikjê. Dja gar amã me kukràdjà punu kĩnh rã'ãn arỳm amijo Metĩndjwỳnh kurê djwỳnh.

⁵ Amrêbê: ne me memã kum,

—Metĩndjwỳnh Karõ kute me bakadjwỳnhbê amijo kaje ne te arek kum me bajo ba prãmje. Te arek kum me bajo ba prãm kam arỳm ngryk 'ỳr.

Nãm me ã me bakukãmãremã ane nhym me arỳm 'ã pi'òk no'òk ne. Djãm me kaběn kajgo got? ⁶ Ajmã gwaj bakuten bajaxwe prãm. Nhym be, Metĩndjwỳnh ne kum gwaj bakaprĩn gwaj bajaxwe kêt kadjy gwaj bamã tỳx jangij gwaj ajmã bakute kêt. Amrêbê: ne ujarěnh djwỳnh me bakukãmãremã kum,

“Me kute amijo àmra prãmja Metĩndjwỳnh arỳm mebê aptà.

Nhym be, me kute amijo ngriren amijo kàtàmja Metĩndjwỳnh tu kum me kaprĩ.”

Nām ã me bakukãmãremã ane nhym me arÿm 'ã pi'òk no'òk ne. Ga, kum me bakaprija pumũ.

⁷ Kum gwaj bakaprikam dja gar akrànã Metindjwÿnh kabën man kôt ar amijo aba. Ar Xatanajbê aptà nhym arÿm ar abê prôt ne. ⁸ Dja gar Metindjwÿnh man kôt amijo ajkamẽ nhym arÿm amipãnh ar aman ar awÿr amijo ajkamẽ. Ar ajaxweja, on ajaxwe krãtan amex kute mrãmri ne me aminhikra punu põnh nhym arÿm mex pyræk. Ar aje amijo Metindjwÿnh mar ne jãm ajaxwe prãmja, on aje amim ajaxwe'ã karõja krãtan adjumar djà mex ne. ⁹ Ajaxwe prãmkam on adjumar punun on muwn kôt amra. On akeket krãtan muwn on akĩnh krãtan adjumar punu:re ne. ã ajaxwe prãmkam amijo ane. ¹⁰ Dja gar Bënjadjwÿr djwÿnh rax man arÿm amijo angrin amijo akåtãm. Nhym kam arÿm kãmã akamẽ.

¹¹ Akmere, àpnhìre ar, kwãrik wãnh abenã akabën punu kêt. Metindjwÿnh ne arÿm gwaj bamã kukràdjà jarën gwaj bamã,

“Djã gãm me amã aben jabê”, ane.

Kute gwaj bamã kabën ja jarënhkam gar atekam akamy'ã akabën punu jarën 'ã axwe nhô. Mÿj ne gar arÿm aman ã akamy'ã akabën punuo ane? Bir, gar amim,

—Metindjwÿnh kukràdjà ja ne mex kêt, anen arÿm akamy'ã ar akabën punu. Ne kam arÿm o Metindjwÿnh kabën'ã punu jarën arÿm mar kêt ne kôt amijo aba kêt. Ne aje Metindjwÿnh kukràdjà'ã punu jarënhbit.

¹² Djãm we ar abê mÿjja ne gar amibu'ã me'ã axwe janhôro aba? Metindjwÿnh pydji ne arÿm me kute katåt amijo ba'ã memã karõ nhym me arÿm kabën ma. Ta dja me utàr jabej nàr meo biknor jabej nhym me arÿm me biknor tokry djàkam biknor jabej. Atemã me'õ kute meo anhÿr kêtumrëx. Kam ar ga akajgon kam me'ã axwe janhôr ar o aba.

Me amikukãm amijo àmra ne kute amijarënh nêje kute me akre.

¹³ Ar aje amijo adjàmratija, ikabën 'ãno djan ama. Aje Metĩndjwỳnh mar kêt ne amijo adjàmrakam ga we memã kum,

—On ne nàr kryrà̀m dja ba krĩ wãmã tẽn bôx ne ije amim pi'òk kaprĩ kumexo atommã. Be, dja ba kam pi'òk kaprĩ pãnh mebê mỳjja jamỳn amũ memã òro ikrĩ. Ne o ikrĩ:n arỳm pãnh inhõ pi'òk kaprĩ kumexo atom. Ne o ikrĩ: nhym arỳm ijã amexmẽ na apêx. Ba kam arỳm akubyn tẽ, ane. Gar aje memã ã amijo adjàmrao anhỳrja gora ikabën 'ãno djan ama. ¹⁴ Dja ar ajã akati nhym mỳjja ajmã ar ajo gar aje mar kêt kumrêx. Atĩn tẽn: atĩn nhitep djã ne kute mrãmri ne kakũm ba pyràk. Kakũm ba:n kam arỳm me aêrbê kêt ne tu kàjkwa mẽ bimràkkumrêx ne. Nãm ã atĩn tẽn: me aêrbê tu akêto ane.

¹⁵ Kwãrĩk wãnh ã memã amijo adjàmrao anhỳr kêt. Ga ren ar Metĩndjwỳnh man ren memã kum,

—Metĩndjwỳnh kute amim ijã karõ kôt dja ba itĩn ne ar iba rã'ã jabej. Ba kam arỳm krĩ 'òkam itẽm jabej. Nàr atemã idjãpênh jabej, ane. Ga ren ar ã memã anen arỳm ar amex.

¹⁶ Nhym be, kati. Gar Metĩndjwỳnh mar kêt ne amikam akĩnh kady amijo amra. Aje ã amijo adjàmrao anhỳrkam ne ajaxwe. ¹⁷ Metĩndjwỳnh ne arỳm ar amã amrãnh mex'ã karõ gar arỳm aje mar. Dja ga mar kajgon kôt amijo aba kêt ne arỳm ajaxwe.

5

Me ò nèkrêx rũnh kute amidjwỳnhbit mar.

Mat 13.22; Ruk 12.15; Xim k 6.6; Ap 18.15

¹ Me rũnhmã ne ba memã kum,

—Ë, me anhõ nêkrêx rûnh, ba me amã arê. Dja apÿnh me akaprĩ djàri me awÿr bôxkumrêx. Me akaprĩ ra:x kukãm dja ga me on muwn amra:

² Mÿkam? Bir, dja me anhõ nêkrêx rax arÿm me abê rerekre ne. Te me anhõ kubêkà mex nhym kàpotire arÿm pĩne me abê apôk ne. ³ Dja pĩne me abê anhõ mÿjja 'ôk ne me abê amijo ajkê. Me anhõ kên karÿrmê anhõ kryt jaka dja pĩne me abê punure. Nhym me kunĩ arÿm me anhõ mÿjja punu pumûn me ajã abenmã kum, “Be, omü. Djãm tãmwã mex got”? ane. Nhym kam Metĩndjwÿnh arÿm me amã ajaxwe pãnh jarê ga me atokry:. Atokry kute mrãmri ne kuwy'ã me xêtkam me tokry pyræk. Be, mÿj kadjy ne ga me amim anhõ nêkrêx rûnho atom nhym kumex? Djãm we me aje amijo rûnhmã? Kati. Me kute aminhinomã amimênh djã nhõ akatikam dja Metĩndjwÿnh me amã ajaxwe pãnh jarê ga me atokry:.

⁴ Ë, akubyn amijo tẽn amima. Ga me ajêx ne anhõ àpênhmã kum, “Dja gar inhõ bàygogo djê pa ba kam ar amã o pãnh”, anhÿro aba. Nhym me ê pa, ga me ate kam arÿm memã o pãnh kêt. Tãm dja ga me akubyn amijo tẽn ama. Djãm Metĩndjwÿnh kute me amar kêt got? Kati. Ë, me kute me amã ê kajgoja kum amijo akij ne kum, “Dja ga ijo angryk”, ane nhym arÿm me kuma. Metĩndjwÿnh ne me krãptĩ:o ban memã Bẽnjadjwÿr djwÿnh. Uma:kumrêx ne arÿm me kute kum amijo àkjêrja ma.

⁵ Me ga ne ga me pĩne amijo djuw mexo aban abixaêr tÿ:xo aba. Aje mrãmri ne mry nhĩptĩ kute ate krãn àkurbit mar nhym me kute myt tãmkam par pyræk. On dja Metĩndjwÿnh me ajaxweo pãnh ne. ⁶ Ga me arÿm aje me kute katàt amijo bakumrêxmã axwe jarênh ne aje me par nhym me kute aminêje me abê àptàr kêtikumrêx. Tãm dja

ga me akubyn amijo tẽn ama. Nã bãm ã me nêkrêx rũnh kute Metĩndjwỳnh mar kêt kam memã ane.

Me kute amiwỳr Bẽnjadjwỳr djwỳnh jamãr 'iry mã.

⁷ Nhym be, akmere, àpnhĩre ar, gwaj baje Metĩndjwỳnh markam me kute gwaj bajo bikênhkam, mỳj dja gwaj amim arẽn kuma? Bir, dja gwaj amim,

—Bẽnjadjwỳr djwỳnh dja bôx ba kôt dja, ane. Bẽnjadjwỳr djwỳnh bôx gwaj kôt baku'êja dja gwaj kuma. Ne kam akràn mã amiwỳr amãr 'iry n 'ã badjukanga kêt. Ga, pur kre djwỳnh kute pur kreja pumũ. Ne kam djwỳ mex jamãr 'iry:ja pumũ. Nhym kam kum ngo nhym arỳm na bixadjwỳr mex ne. Nhym kam djwỳ arỳm apôx ne 'y tỳx ne. ⁸ Dja gar kudjwa akràn mã amiwỳr Bẽnjadjwỳr djwỳnh jamãr 'iry:n 'ã adjukanga kêt. Mỳkam? Bir, arỳm bôx 'ỳr gwaj kôt baku'ê 'ỳr.

⁹ Kwãrĩk wãnh abẽn pĩkam abenã akabẽn kêt. Mỳkam? Bir, Metĩndjwỳnh kute pãnh ar amã ajaxwe jarẽn karõ. Kwãrĩk wãnh abenã anhỳr kêt. Memã axwe pãnh jarẽn djwỳnh arỳm bôx 'ỳr.

¹⁰ Ga, me bakukãmãreja ma. Metĩndjwỳnh kukwakam ujarẽn djwỳnhja ma. Bẽnjadjwỳr djwỳnh kukwakam ne me memã ujarẽn ar ba nhym me 'ã ari meo bikênh ba nhym me amitokry maro ba. Nãm me te meo anhỹro ba nhym me akràn mã amiwỳr Metĩndjwỳnh jamãr 'iry n 'ã ukanga kêt. Dja gar me kudjwa ã amiwỳr amãr 'iry o ane.

¹¹ Nãm me te meo anhỹro ban te mebê Metĩndjwỳnh kurêo ba nhym me Metĩndjwỳnh 'ã ukanga kêt kumrêx. Me ja ne me kĩnhkumrêx. Ja ne gar aje arỳm mar. Arỳm ne gar Djo'ã ujarẽn ma. Me bakukãmãre Djo te amitokry kumex maro ban amim Bẽnjadjwỳr djwỳnh mar'ã ukanga kêt kumrêx. Ne kam arỳm tokry mar'ã aminhinomã amimẽ nhym Bẽnjadjwỳr djwỳnh arỳm o

djuw me:xkumrêx. Tãm dja gar ama. Ga, Bënjadjwÿr djwÿnh kum me kaprî:kumrêxja pumũ.

¹² Akmere, àpnhîre ar, ar aje memã akabën jarënh nhym me kute amar pydji kadjy djãm aje kam kôt Metĩndjwÿnh nâr õ mÿjja'õ jarënhmã? Kati. Kwãrik wãnh aje memã akabën pydjin arënhkôt memã kàjkwa jarënh kêt. Kwãrik wãnh aje memã akabën pydjin arënhkôt memã pyka jarënh kêt. Memã ar akabën pÿnhbit ne arë. Aje mrãmri mÿjjao anhÿrmã. Kambit memã kum, “Nà. Dja ba ã o ane”, ane. Nâr, aje mÿjjao anhÿr kêtã. Kambit memã kum, “Kati. Dja ba o anhÿr kêt”, ane. Jabit memã arë. Memã akabën pÿnhbit ne arë. Kwãrik wãnh memã akabën jarë ne me kute ar amar pydji kadjy kôt memã apÿnh mÿjja jarë kêt. Metĩndjwÿnh ren ar amã ar ajaxwe jarë.

Me kute aben mar ne Metĩndjwÿnhmã abeno à'wÿr.

¹³ Dja gar ajõ akaprî jabej Metĩndjwÿnhmã amijo a'wÿ. Nâr, ar ajõ akĩnhkumrêx jabej angrerkam kum amikĩnh jarë.

¹⁴ Djã ne ar akam me'õ kanê? Gê amiwÿr me kute Jeju nhõ me jao ba djwÿnh 'wÿn amiwÿr aro bõx. Gê ar Metĩndjwÿnhmã o a'wÿn arÿm Bënjadjwÿr djwÿnh kukwakam kangõo kungrà. Kangõo kute rõnykangõo pyràkjao kungrà. ¹⁵ Ne Bënjadjwÿr djwÿnh kute me'õ kanêjao mexmã tu anim kamnhĩxkumrêx ne kum o a'wÿ nhym arÿm ar kabënkôt o mex ne kum tÿx jadjã. Amrêbê kute àpênh jaxweo ba jabej dja arÿm axwe maro aknon kam ngryk kêt ne.

¹⁶ Dja gar ajaxwe'õkam akaprĩn 'ã abenmã amikôt ami-jarë. Ne kam Metĩndjwÿnhmã abeno a'wÿ nhym arÿm ar ajo mex. Godja gwaj bajaxwe kêt jabej ne kum badjà'wÿr jabej. Ne badjà'wÿr'ã batÿx ne 'ã badjukanga kêt jabej

nhym kam Metĩndjwỳnh arỳm gwaj bakabẽn kõt àpênh rax.

¹⁷ Be, djãm Erijbê wajanga? Kati. Erij umar kute mrãmri ne gwaj badjumar pyræk. Ne kam Metĩndjwỳnhmã kàjkwa ngrà'ã à'wỳr tỳxkumrêx. Nhym arỳm kõt namẽ amexkam kàjkwa ngràbit. Ne ajte namẽ amexkam kàjkwa ngrà ne. Ne ajte namẽ amexkam tãm ne. Ne ajte nakam kàjkwa ngrà ne. ¹⁸ Ne kam ajte kum na'ã a'uw nhym kabẽn kõt ajte na axidjuw. Axidjuw nhym kam djwỳ ajte ingrõt. Dja gwaj ã Metĩndjwỳnhmã badjà'wỳro ane nhym ã gwaj bakabẽnkõt àpênh raxo ane.

¹⁹ Akmere, àpnhĩre ar, gêdja ar akam me'õ Metĩndjwỳnh kabẽn katàtja bê ate amijo ba jabej. Nhym me'õ akubyn Metĩndjwỳnh'ỳr o akêx jabej. ²⁰ Mỳj dja kute arỳm 'ỳr o akêxkam kuma? Bir, me'õ kute akubyn 'ỳr o akêxja ne axwebê utà nhym Metĩndjwỳnh arỳm me biknor tokry djàbê utàn kam kum apỳnh axwe djàri krãptĩ akno.

Metĩndjwỳnh Kute Memã Kabẽn Ny Jarẽnh
New Testament in Kayapó (BR:txu:Kayapó)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kayapó

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kayapó [txu], Brazil

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kayapó

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27
